

Verjaagde Toearegs vrezten nu wraakacties van de Malinezen

Toeareg-rebellen legden de kiem voor Al-Qa'ida in Mali. Hun **gewapende strijd** voor onafhankelijkheid, die in januari 2012 begon met de aanval op de stad Menaka, werd **gekaapt** door extremisten. Fundamentalistische Toearegs sloten een verbond met buitenlandse Al-Qa'ida-strijders, die al sinds 2003 door het noorden van Mali zwerven. Seculiere onafhankelijkheidsstrijders sloegen **op de vlucht**. Veel Malinezen houden de Toearegs, een etnische minderheid die ongeveer 5 procent van de bevolking vormt, verantwoordelijk. Nu het Malinese leger de controle over het noorden terugkrijgt, bestaat de vrees voor **wraakacties**. 'Ik ben bang voor genocide,' zegt Zakiyatou Oualett Halatine, Toeareg en oud-minister van Toerisme in Mali. Tussen 1990 en 1996, toen de Toearegs ook vochten voor onafhankelijkheid, werden volgens Oualett Halatine **duizenden burgers** afgeslacht. Afgelopen week zouden al tientallen Toearegs zijn vermoord.

Verenigde Naties (VN) stemde op 20 december in met een militaire actie in Mali. Het plan was om in het najaar van 2013 een door Afrikanen geleide missie te sturen, maar nadat de extremisten begin januari snel waren opgerukt, vroegen Mali en de Veiligheidsraad Frankrijk om in te grijpen. De oude koloniale machthebber heeft in de regio permanent militairen gestationeerd. Volgens Parijs bedreigen de extremisten niet alleen de stabiliteit in West-Afrika, maar ook die in Europa.

De Fransen zeggen dat hun militaire acties in Mali hooguit enkele weken duren. De Economische Gemeenschap van West-Afrikaanse Staten (ECOWAS) stuurt zo snel mogelijk ruim drieduizend soldaten om het werk over te nemen. De Mali-

nese strijdkrachten zelf zijn niet opgewassen tegen het militaire overwicht van de extremisten. Franse legerleiders toonden zich onder de indruk van hun geavanceerde wapens.

Extremisten uit de hele wereld zijn de afgelopen maanden naar Mali getrokken om zich te voegen bij de lokale Al-Qa'ida-strijders. In totaal zouden ze ongeveer tweeduizend goed getrainde soldaten hebben. In de tijdelijke regering die de extremisten in de stad Gao installeerden, zaten volgens lokale journalisten meer buitenlanders dan Malinezen. De minister van Goede Zeden was een extremist uit Saudi-Arabië. Andere ministersposten werden bekleed door fundamentalisten uit onder meer Egypte, Tunesië en Mauretanië.

Drugsmokkel is een van de belangrijkste inkomstenbronnen van de extremisten. De VN schatten dat ongeveer een kwart van alle cocaïne voor de Europese markt wordt aangevoerd via West-Afrika. Vliegtuigen vol drugs uit Zuid-Amerika landen op geïmproviseerde landingsbanen in de Sahara. Vanuit Noord-Mali gaat de cocaïne in fourwheeldrives door de woestijn naar de Middellandse Zee kust.

De extremisten hebben wraak gezworen voor het Franse ingrijpen. 'Wij gaan Frankrijk straffen voor de aanval op de islam,' zei Abou Dardar, een van de fundamentalistische leiders in Noord-Mali, tegen het Franse persbureau AFP. 'We zullen zowel toeslaan in Afrika als in Europa.' De tien westerse gijzelaars die de extremisten in Noord-Mali vasthouden, onder wie de Nederlander Sjaak Rijke, moeten vrezten voor hun leven.

Na het begin van de Arabische revoluties leek Al-Qa'ida alle energie te richten op uitbreiding van zijn invloed in Noord-Afrika en het Midden-Oosten. Terroristische aanslagen in westerse landen waren de afgelopen twee jaar opvallend zeldzaam. De interventie in Mali zou wel eens een keerpunt kunnen zijn, omdat ze niet leidt tot minder, maar tot meer islamitische terreur in Europa. Leger en politie in Frankrijk zijn in verhoogde staat van paraatheid gebracht. ■

DE WEEK DE WERELD

WERELDWIJD NIEUWS SAMENGEVAT

FRANKRIJK Volgens de politie demonstreerden ruim driehonderdduizend Fransen afgelopen zondag in Parijs tegen het **homo-huwelijk**. In Frankrijk is geregistreerd partnerschap voor mensen van hetzelfde geslacht wettelijk al mogelijk. Maar president François Hollande heeft beloofd dat homo's ook mogen trouwen.

PAKISTAN Het Pakistaanse Hooggerechtshof heeft dinsdag de **arrestatie** bevolen van premier Raja Pervez Sharaf. Hij zou in 2010 smeergeld hebben aangenomen. Het arrestatiebevel verhoogt de spanningen in het land: een dag eerder gebruikte de oproerpolitie in Islamabad traangas tijdens een anticorruptiemars. De tienduizenden betogers werden aangevoerd door de islamitische prediker Tahirul Qadri, die onmiddellijke verkiezingen eist.

VERENIGDE STATEN Andrew Cuomo, de gouverneur van New York, heeft de medische noodtoestand uitgeroepen vanwege een **griep**epidemie in zijn staat. Apotheken zijn langer open en vaccinaties worden op grotere schaal beschikbaar gesteld. In New York zijn ruim twintigduizend griepgevallen geregistreerd, vier keer zoveel als in 2012. Ook in andere delen van het land heeft de griep vroeger en harder toegeslagen dan in voorgaande jaren.

TURKIJE De Turkse premier Recep Tayyip Erdogan denkt dat de Koerdische beweging PKK zelf drie vrouwelijke leden heeft gedood. De vrouwen werden in een Koerdisch informatiecentrum in Parijs **doodgeschoten**. Een van hen was Sakine Cansiz, medeoprichter van de PKK. De moord leidde tot demonstraties tegen de Turkse regering.

GRIEKENLAND Afgelopen weekeinde hebben onbekenden het kantoor van de partij van premier Antonis Samaris beschoten. Daarbij werden **kalasjnikovs** gebruikt. Volgens de politie passen vooral radicaal-linkse groeperin-

gen steeds vaker geweld toe uit onvrede over de crisis.

EGYPTE Het proces tegen oud-president Hosni Mubarak, diens voormalige minister van Binnenlandse Zaken en zijn veiligheidschef moet opnieuw. Het gerechtshof in Caïro heeft het **beroep** van de 84-jarige Mubarak tegen zijn levenslange celstraf toegewezen. Intussen heeft Herman Van Rompuy, voorzitter van de Europese Raad, namens de Europese Unie 5 miljard euro toegezegd aan Mohammed Morsi, de nieuwe president van Egypte.

AUSTRALIË Een **vuurfront** van

Hevige brand in New South Wales

bijna 100 kilometer breed trok maandag over New South Wales, een relatief dichtbevolkte staat van Australië. Het land kampt met een extreme hittegolf, die de afgelopen weken verwoestende bosbranden veroorzaakte.

VENEZUELA De ceremonie waarbij Hugo Chávez zou worden ingezworen voor een nieuwe ambtstermijn van zes jaar, is uitgesteld. De Venezolaanse president wordt op Cuba behandeld voor een **luchtweginfectie** nadat hij was geopereerd wegens kanker. Volgens de regering gaat het steeds beter met Chávez, maar de oppositie eist nieuwe verkiezingen als de socialistische leider niet herstelt. **Robbert de Witt**

Voor het laatste nieuws:
www.elsevier.nl/buitenland